

Szegediek a radiológus kongresszuson

Szeptember 20—22 között Budapesten a Tudományos Akadémián ülésezett a III. magyar radiológus kongresszus, amelyen nagy számban vettek részt külföldi vendég előadók is. A kongresszus két szekcióban ülésezett, a főtémák a következők voltak: az emlőrák röntgendiagnosztikája és terápiája, a gyermekradiológia kérdései és a radioizotópok alkalmazása az orvostudományban. A Szegedi Orvostudományi Egyetem Röntgen Klinikája 6 előadással szerepelt.

Előadás az új gazdasági mechanizmusról

A Tanárképző Főiskolán az új gazdasági mechanizmusról dr. Vidács Ferenc, a marxizmus-leninizmus tanácsok adjunktusa tartott érdekes előadást. A főiskola KISZ vb-je szervezésében lezajlott előadással nyílt meg a politikai sorozat, amelyet érdeklődéssel várnak a hallgatók. Az előadó az új gazdasági mechanizmus céljainak és szükségességének megállapítása után hangsúlyozta, hogy a reform, mint a gazdasági irányítás rendszerének reformja, szoros összefüggésben van a párt gazdaságpolitikai törekvéseivel és eszköze annak, hogy a szocializmus építésének új feladataival összhangba kerüljön a gazdasági mechanizmus.

B. I.

Szerzői est a főiskolán

Október 7-én este 7 órai kezdettel bemutatták a Tanárképző Főiskola fiatal költői alkotásait a Petőfi Sándor leánykollégium társalgójában. Az alkotások többsége az elmúlt évi főiskolai pályázaton díjat nyert művek közül került ki. A kis létszámú közönség körében heves vitát váltottak ki Juhász Ferenc, Egy korsó sör című novellája, és Gaspar István, Anno 1966 és Vasutasok között című versei. Igen jó kezdeményezés ilyen estek szervezése. Reméljük, legközelebb már a saját klubunkban rendezhetjük meg az ehhez hasonló vitákat. Ennek megvalósításához azonban kérjük az irodalomszerető, a vers és a próza iránt érdeklődők lelkes támogatását.

K. P. P.

A budapesti EGYETEMI LAPOK 1966. szeptember 29-i száma a szokottnál jóval több példányban jutott el Szegedre, ez közölte ugyanis az egyetemi és főiskolai hallgatók első országos konferenciájának anyagát. A számban csaknem egy egész oldalas közlemény is megjelent.

Az Egyetemi Lapokban olvastuk a századfordulón címmel. Az összeállítás elején a Pázmány Péter Tudományegyetem 1900/1901. évi tanévnyitóján elhangzott, az egyetemi tanulás és tanítás összhangját hangsúlyozó beszéd szövegeiből kapunk ízelítőt. „Szép szavak — fűzi hozzá az összeállító —. Am vajon mit értett a tisztelt dékán úr, amikor némely diákjai véresen komolyan vették hangzatosnak szánt szavait? Mit értett, amikor alig két héttel az ünnepély után egy debreceni diákgyűlésen Kun Béla joghallgató, a Jogász Segítő Egylet elnöke az értelemnek arról a fejlettségéről tett tanúbizonyosságot, „mely okát kutatja föl mindennek, s nem nyugszik, míg annak következményén végig nem lát?” Ezután

Idézzünk csak Kun Béla akkori — az Egyetemi Lapok 1900. október 13-i számában olvasható — szavaiból

alcím alatt mintegy másfél hasáb következik „a magyar (egyetemi és főiskolai) ifjúság feladatairól”. Az idézet gondos tanulmányozása és némi utánjárás nyomán tisztázza a kép az olvasó előtt. Kun Béla a budapesti egyetemi fiatalok között is térhódító, Zichy Nándor vezette klerikális Néppárt hatása ellen emelte fel a szavát a debreceni jogakadémisták előtt. Kun Béla „bátorúságán” a beszédhez fűzött megjegyzés ellenére sem csodálkozunk. Tisztességes nézeteket val-

KUN BÉLA?

lot, s ezzel a progresszív diákmozgalom törekvéseit fejezte ki a klerikalizmussal szemben. A Nagyvárad-i Ady Endre fiatal publicistája, Ady Endre is hasonló állásponton volt, amikor kedvezően értékelte a debreceniek ellenállását az új nacionalizmus térhódítása ellenében. Nem is szólva arról, hogy 1899-ben maga is bírálta az antiszemita irányú budapesti Egyetemi-Kört a Debreceni Főiskolai Lapok hasábjain. (Vö. Ady Endre Összes Prózai Munkái II. k. Bp. 1955., 19., 207. l., ill. I. k. 72-73. l., 96-97. l.)

Mindez rendjén is van. Számunkra egyedül Kun Béla joghallgató személye okoz problémát. Tényleg a mi Kun Bélánk lenne, a későbbi kommunista forradalmár? A cikkíró expressis verbis nem mondja ugyan ezt ki, de az anyag egész beállítása (alcím, kommentár) arra mutat, hogy ebben a hiszemben közli a hosszú körmondatokat. Köztudott, hogy a későbbi munkásmozgalmi vezető, Kun Béla is volt joghallgató. Nem Pesten vagy Debrecenben, hanem Kolozsváron. Nem is 1900-ban, 14 éves korában, hanem 1903-ban íratkozott be az egyetemre. (Vö. Kun Béláné: Kun Béla [Emlékezések] Bp. 1966., 17. l.)

Annak ellenére, hogy itt Szegeden nem áll rendelkezésünkre valamennyi forrás — ahogy a régi Egyetemi Lapok sem — megkíséreltük

felderíteni a cikkíró által idézett Kun Béla kiltét. Szentpéteri Kun Béla, a későbbi debreceni egyházjogász professzor nem lehet azonos a keresett személlyel, hiszen ő pár évvel korábban végezte el a debreceni akadémiát. Egyéb támogató adat híján a későbbi ellenzéki beállítottságú országgyűlési majd nemzetgyűlési képviselő Kun Béla annak ellenére nem látszik azonosíthatónak, hogy éppen ebben az időben volt jogász Budapesten. A rejtély nyitját Adynál kell keresnünk. Ő teszi fel e tréfás kérdést a Debreczen 1899. július 19-i számában: „Mi különbség van Ady Endre és Kun Béla között?” A felelet: „Ady Endre Kun Béla, Kun Béla pedig Ady Endre-t tartja rossz poétának. Mindkettőnek igaza van.” (Ady Endre Ö. P. M. I. 175. l.) Hogy ki volt jobb poéta, azt hamar eldönthette az idő, de ez most nem is lényeges. Egyébként a Kolozsvári Egyetemi Lapok Szegeden fellelhető évfolyamait (1897-1899) lapozgatva is többször találunk a debreceni Kun névével. Ő szerkesztette a 40. évfolyamába lépő Debreceni Főiskolai Lapokat (K. E. L. 1897. dec. 1.), ugyancsak ő volt később a kolozsvári diákkörök vezetője részvevő debreceni joghallgatók szószólója (K. E. L. 1899. jún. 8.). Fel-sorakoztatott adataink ilyen-keppen eléggé valószínűsítik, hogy őt tisztelte meg budapesti lapársunk 1900 októberében elmondott beszéde újraközlésével.

Számunkra tanulságos volt e kis utánanézés. Bizonyára az Egyetemi Lapok munkatársa számára is az.

(ruszoly)

IV/a.

Huszonnégy bölcsész Szatymazon

Külön munkatáborban vett részt a nyáron a JATE Bölcsészettudományi Karának IV/A alapszervezete. A munka szervezéséről a Szatymazon eltiltott két hétről a legilletékesebb, az alapszervezet társadalmi munka felölse számolt be.

— A munka jó megszervezése mindig nagy problémát jelentett — mondotta Korim János. — Tavaly ősszel felmerült bennünk a gondolat, hogy szerződést kellene kötni valamelyik termelőszövetkezettel, ahol nyáron és ősszel alkalmaznának bennünket. Javaslatunkat a KISZ vezetősége elé vittük, s ott jóváhagyták azt. Ezután már csak a kivitelezés volt hátra. Természetesen jól fizető szövetkezetet kerestünk, mivel a keresett összeg egy közös kirándulás költségeinek fedezésére fordítottuk volna. Így jutottunk el a Szatymazi Finn—Magyar Barátság Termelőszövetkezethez.

Feltételeinket pontokban foglaltuk össze, majd Ruppert Ignác KISZ titkárral a helyszíre utaztunk és a szövetkezővel megkötöttük a szerződést. A feltételek közé tartozott a szállás és étkezés biztosítása is. Röviddel ezután két napos paprika szedésen vettünk részt.

Hat brigádban a földeken

Az „igazi” munka tulajdonképp csak a nyáron kezdődött. Augusztus 23-án, a már előre megbeszélte időpontban megérkeztünk. A szervezésbe azonban egy kis hiba csúszott: szálláshelyünket ugyanis időközben magtárrá alakították. Így tehát első éjszaka egy-egy kis szobába zsúfoltak bennünket, fiúkat és lányokat, ahol fejünk fölé matracra alhattunk. Másnap azután együttes erővel megtisztítottuk „hálószobánkat” a búzától.

Munkánk eléggé változatos

volt. Másfél napig barackot szedtünk, később babot. Ezután a burgonya gazolása és a szénaforgatás következett.

A 24 főből álló csoport 4-es brigádokra oszlott. Reggel fél hatkor álltunk munkába és általában este 6-ig dolgoztunk. A 23 forintot érő munkaegységért nekünk 40 forintot fizettek. Volt olyan munka — például a szénaforgatás — amit 4 forintot órábért végeztünk.

A reggeli és vacsora (tej) beszerzése nem jelentett különösebb gondot. Ebédet a szövetkezet térítés ellenében napi 6,20-ért biztosított.

— Szabad időtököt mivel töltöttétek?

— Igazán változatos programunk volt! Az alig ötszáz méterre levő Postaköcsi Csárdát gyakran meglátogattuk. Közben úgy adódott, hogy távollétnk alatt két születésnapot is ünnepelhetünk.

— És mire költöttétek a pénzt?

Együtt ismét a jövő nyáron

— Először egy zágrábi utat terveztünk, de nem sikerült. Az egyetemi buszt sem kaptuk meg, így azután szétosztottuk a levonások után kézzhez kapott 7 ezer 900 forintot és mindenki saját céljaira fordította.

— Legközelebb mikor fogtok dolgozni?

— Október első felében még kimegyünk egy napra. Aztán csak a jövő nyáron lesz rá mód. Feltétlenül szervezünk az idehez hasonló két-három hetes munkatáborra. Azt hiszem, mindannyiunk nevében nyugodtan mondhatom: megérte! — fejezte be Korim János.

Később azt is megtudtam, hogy Korim és Ocsák Miklós még 9 napra ott maradtak dolgozni, és ketten ez idő alatt összesen 988 forintot kerestek. Ők és csoportjuk tagjai munkaszertől jelesre vizsgáltak.

A IV/A alapszervezet szervezői munkája valóban példamutató kezdeményezés; érdemeit közzé tesszük!

Jóó Ágnes

Kassai Kelemen János

Kocsmá a Trasteverén

Az ajtó függönyén játszik a piszkos ujjú külvárosi szél arcunkba rázza újságpapir koszorúza lobonc haját és napfény-hulladékot dobál a viaszosvásznakra

Itt hol az asztalokra fakón loccsan a fölvezett bor hol a kártyások fekete tábláin vitalkoznak a számok s a szegénység olcsó percekét vásárol magának nem éhségemet olítja az étel nem szomjamat a bor csak kíváncsiságomat

Elzarándokoltam a bálványokhoz megbámultam a kőbe bronza őt emberi álmodat lefényképeztem a Bazilikát megfürödtem a kilátásokban

és eljöttem ide a Teverén túlra ebbe a piszkos utcába lármás kocsmába hogy lássam a rómaiak eleven unokáit

Ne engedjétek így tovább bámész idegent testvéreim!

Nyíjtátok felém is a poharat élő földetek vért adjátok nekem is a bizalom életadó ajándékát értő szavatok kenyerét és sóját feleselő asszonyaitok sikongó gyerekeitek nevetését a vendéglős a piktör a borbély a trikós munkás kézzorítását

Mert e piszkos piacok szűk sikátorok kiabáló kocsmák az idő kusa csatornáit és ti vagytok bennük a múltat jelent elöntő halhatatlan áradat melyen mint buborékon hanyódnak Róma törékeny kupolái

Gyógyszerésznapok

A Magyar Gyógyszerészeti Társaság Csongrád Megyei Szervezete a Szegedi Orvostudományi Egyetemmel és a Csongrád Megyei Tanács Gyógyszertári Központjával közös szervezésben október 1-én és 2-án a SZOTE Személetesi klinikájának tantermében megrendezte a „Szegedi Gyógyszerész Napok”-at.

A megnyitót Dr. Kedvessy György egyetemi tanár, a SZOTE rektorhelyettese mondotta, és mint a Gyógyszerészeti Társaság Megyei Szervezetének elnöke ismertette a gyógyszerésznapok célkitűzését: Beszámolni szélesebb körben a gyógyszerészet különböző területén elért újabb eredményeiről, vitára bocsátani napjaink aktuális szakmai problémáit, fórumot adni fiatal tehetséges kutatóknak eredményeik ismertetésére.

Ezután a nagyszámú hallgatóságot Dr. Tóth Károly egyetemi tanár, a SZOTE rektora üdvözölte, majd megkezdődtek az előadások. A kétnapos programba 17 előadás volt beállítva, s egy kivételével valamennyit szegedi ill. Csongrád megyei előadó tartotta. Az egyetlen külföldi előadó Bratislavából Zathurecky docens volt, aki előadásában a különböző gyógyszerformákból adódó rezorpció eredményeket — a készítési mód függvényében — tárgyalta.

Az elhangzott 17 előadás 5 nagyobb csoportra osztható. Ez a felosztás abból adódik, hogy a Gyógyszerésztudományi Karon négy intézet működik és ez intézetek oktatói — kutatási profiljának megfelelő előadások külön csoportokat képeztek. Az ötödik témakör a hálózati gyógyszerészek gyógyszerellátási, szervezési stb. kérdéseivel foglalkozott.

Az előadások részletes ismertetésére nincs lehetőség, így csak az egyes témakörökön belül az átfogó főbb előadásokról teszünk említést.

Dr. Vinkler Elemér egyetemi tanár, a SZOTE Gyógyszerészeti Vegytani Intézet igazgatója előadását „A gyógyszerészeti kémiai kutatás újabb eredményei” címmel tartotta. Vázolta a kémia magyarországi fejlődését elsősorban a szervezkémiai preparátumok nagymérvű elszaporodását. Megemlíttett több fontos szintetikus vegyületet, azok gyógyszergyári előállítását, valamint az azt megelőző szerkezetkutatási munkát, kihangsúlyozva a gyógyszer szerkezete és a hatás közötti összefüggésnek jelentőségét.

Dr. Novák István egyetemi tanár, a SZOTE Gyógynővény- és Drogismereti Intézet igazgatója: „A farmakognózia jelenlegi helyzete és fejlődése” címmel tartott előadást. A nevezett tudományág óriási fejlődésen ment keresztül és további nagyfokú előrehaladás várható e téren. A lemérhető fejlődést és perspektívákat lehetőségeit méltatta az előadó. A farmakognózia Magyarországon nemcsak az Országos Gyógynövénykutató Intézetben szűnyög, hanem széles körben fáradoznak újabb eredmények eléréséért. Az előadó hangsúlyozta hazai gyógynövénytermesztésünk jelentőségét és példákkal támasztotta alá, hogy gyógynövényeinkből előállított gyári gyógyszerkészítményeink mennyiben képezik alapját gyógyszer exportálnak.

Dr. Kedvessy György egyetemi tanár, a SZOTE Gyógyszerésztudományi Intézet igazgatója: „Újabb eredmények a gyógyszerésztudományban” címmel tartott előadást. A gyógyszerkészítés tudománya mind a gyógyszerészeti, mind a gyógyszergyári szinten ma már nem nélkülözheti azokat az elméleti és gyakorlati ismereteket, amelyek az egyes technológiai eljárások tudományos magyarázatát adják. Így a fizikai kémia, kolloidika, reológia stb. mind szerves részei a gyógyszerésztudománynak. Előadásában ezt több példával alátámasztotta, részben külföldi szakirodalom alapján, részben pedig saját, illetve munkatársainak kísérleti eredményeire hivatkozva.

Dr. Dirner Zoltán egyetemi tanár, a Gyógyszerhatástani Intézet igazgatója: „Gyógyszeres terápia előterében levő kérdések” címmel tartott előadást. Az előadó példákat hozott fel arra vonatkozóan, hogy mennyire fontos a terápiaiban használt új gyógyszereket „in vitro” és „in vivo” a legalaposabban tanulmányozni, mielőtt azokat az embergyógyászatban is felhasználnánk. E téren elsősorban a mellékhatások felismerésének jelentőségét emelte ki, mint fontos tudnivalót. Beszélte a tartós gyógyszerfogyasztás veszélyeiről, a különböző „izmusok”-ról, amelyek károsan hatnak az emberi szervezetre. Példákon bemutatta, hogy a széles körben elterjedt gyógyszereknek is vannak, illetve lehetnek káros következményei.

Dr. Mesó Vilmos, a Csongrád Megyei Tanács Gyógyszertári Központjának igazgató-főgyógyszerésze munkatársaival több előadásban ismertették a gyógyszerésztudományban dolgozó gyógyszerészek aktuális problémáit, valamint az eddig elért eredményeiket. Így pl. vitettképes előadásban számoltak be a korszerű gyógyszerterápia berendezésével és a munkaegységgyűgygyel kapcsolatos Csongrád megyei tapasztalataikról, a hálózatfejlesztésről és a munkaerőigényességről megemlítenek, az államosítás óta tapasztalható gyógyszer-felhasználásról statisztikai adatok alapján, továbbá az oktató gyógyszerészek feladatáról az egyetemi hallgatók gyógyszerésztári körülmények között történő oktatásában.

Az említett öt főtema köré csoportosult a többi előadás is, amelyek mindegyike nagy érdeklődést váltott ki, ami a számos hozzászólás is bizonyította.

Bár a „Szegedi Gyógyszerész Napok” helyi rendezvénynek számít, mégis számos vendég volt a hallgatóság sorában. Így a Jugoszláviából, Szabadkáról jött népes küldöttségen kívül gyógyszergyáraink, valamint több gyógyszerésztári központ szakvezetője és gyakorló gyógyszerésze eljött, hogy hozzászólásaikkal, tapasztalatcserével segítsék a gyógyszerészet aktuális problémáinak megoldását. Amint az Mesó igazgató-főgyógyszerész zárószavaiából is kitűnt, nem volt hiába az a fáradozás, amellyel a Rendezőbizottság a Szegedi Gyógyszerész Napokat megszervezte, lebonyolította, mert a kétnapos szakmai tanácskozás teljes mértékben a gyógyszerészet ügyének előbbrevitelét szolgálta.

Dr. Regdon Géza